

## POSTANOWIENIE

Dnia 30 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa E. B. i A. G.  
przeciwko P. Sp. z o.o. w C.  
o zapłatę,  
oraz z powództwa wzajemnego P. Sp. z o.o. w C.  
przeciwko E. B. i A. G.  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 listopada 2021 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej (powódki wzajemnej)  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]  
z dnia 9 lipca 2020 r., sygn. akt V AGa [...]

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od strony pozwanej (powódki wzajemnej) na rzecz powodów (pозwanych wzajemnych) kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.**

### UZASADNIENIE

Określone w art. 398<sup>4</sup> § 2 wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego

w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 9 lipca 2020 r. pozwany (powód wzajemny) P. sp. z o.o. z siedzibą w C. oparł wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłankach określonych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 i 4 k.p.c.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawa wymaga od skarżącego określenia, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN, 2002, nr 7, s. 10). Ponadto konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, niepubl., z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, niepubl., z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07, niepubl.). Tych wymogów nie spełnił skarżący we wniesionej skardze kasacyjnej. Nie ma bowiem racji skarżący sygnalizując, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego występuje rozbieżność podglądów dotyczących prowadzenia postępowania dowodowego przed sądem apelacyjnym. Przyjęta w polskiej procedurze apelacja pełna *cum beneficio novorum* polega na tym, że sąd drugiej instancji rozpatruje sprawę ponownie, czyli w sposób w zasadzie nieograniczony jeszcze raz bada sprawę rozstrzygniętą przez sąd pierwszej instancji. Tym samym, postępowanie apelacyjne - choć odwoławcze - ma charakter merytoryczny, a z punktu widzenia metodologicznego stanowi dalszy ciąg postępowania przeprowadzonego w pierwszej instancji. Dokonanie przez sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych umożliwia temu sądowi ustalenie podstawy faktycznej i prawnej wyroku, a więc dobór właściwego przepisu prawa materialnego,

jego wykładnię oraz podjęcie aktu subsumcji. Zgodnie z podstawowymi zasadami procesowymi określającymi relacje między stroną a sądem (*da mihi factum, dabo tibi ius* oraz *facta probantur, iura novit curia*), sąd apelacyjny powinien zastosować właściwe przepisy prawa materialnego, a więc także usunąć ewentualne błędy prawne sądu pierwszej instancji, niezależnie od tego, czy zostały one wytknięte w apelacji. Tym samym sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę merytorycznie w granicach zaskarżenia, dokonuje własnych ustaleń faktycznych, prowadzi lub ponawia dowody albo poprzestaje na materiale zebranym w pierwszej instancji i ustala podstawę prawną orzeczenia niezależnie od zarzutów podniesionych w apelacji (art. 378 § 1 k.p.c.) (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego – zasada prawna – z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008, nr 6, poz. 55, postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2021 r., I USK 72/21, niepubl., z dnia 3 grudnia 2020 r., II PK 171/19, niepubl., z dnia 24 września 2020 r., V CSK 48/20, niepubl., z dnia 14 lipca 2020 r., IV CSK 241/20, niepubl. oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2019 r., IV CSK 277/19, niepubl. i z dnia 5 września 2019 r., I CSK 333/18, niepubl.). Dążenie sądu drugiej instancji do ustalenia właściwego kontekstu faktycznego orzekania o roszczeniu powoda dopuszcza także pozyskiwanie przez tenże sąd wiadomości specjalnych w oparciu o dowód z opinii biegłego. Wbrew twierdzeniom strony skarżącej, w takim działaniu sądu nie można upatrywać przejawów naruszenia prawa strony do rozpoznania jego sprawy w postępowaniu dwuinstancyjnym, jeżeli zakres tego postępowania dowodowego nie oznacza przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości (argument *a contrario* z art. 386 § 4 k.p.c.). Zwrócić przy tym należy uwagę, że - po pierwsze – w realiach analizowanej sprawy przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność ustalenia wysokości odszkodowania należnego powodowi (pozwanemu wzajemnemu) pozostawało w sferze sporu prawnego, który został zakreślony przez stronę powodową i pozwaną już na etapie wniesienia pozwu i wytoczenia powództwa wzajemnego. Po drugie, skarżący błędnie sprowadza rozumienie zasady dwuinstancyjności do możliwości „dwustopniowej” weryfikacji każdego dowodu przeprowadzonego w sprawie. Tymczasem dwuinstancyjność postępowania dotyczy rozpoznania konkretnej sprawy. Po trzecie, podnoszone przez skarżącego zarzuty dotyczące

przeprowadzenia przez Sąd Apelacyjny dowodu z opinii biegłego w celu ustalenia wysokości wynagrodzenia należnego powodowi (pozwanemu wzajemnemu) w swej istocie sprowadzają się do niedopuszczalnej (ze względu na brzmienie art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c.) próby kwestionowania ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd drugiej instancji, a którymi to ustaleniami Sąd Najwyższy jest związany na mocy art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.

Odwołując się do treści wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stwierdzić także należy, że nie zostały przez skarżącego przedstawione wystarczające motywy pozwalające na uznanie, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Podkreślenia bowiem wymaga, że wyróżniona w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Tych wymagań nie spełniła skarżąca powołując się na „wadliwość” procesu wykładni umowy z dnia 18 listopada 2011 r. Bezprzedmiotowe są przy tym uwagi wskazujące, że wypłata wynagrodzenia jest warunkowana poprzez przedłożenie protokołów odbioru robót w sytuacji, w której podstawę normatywną dla zasądzenia wynagrodzenia na rzecz powoda przez Sąd Apelacyjny stanowił art. 639 k.c.

Wskazać należy, że nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398<sup>13</sup> § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.). W przedmiocie kosztów postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. art. 99, art. 108 § 1, art.

391 § 1 i art. 398<sup>21</sup> k.p.c. oraz przepisów § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 i § 15 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265).